

Peter Thorvald Kromann's Optegnelser

Bedstefar - min Morfar - døde den **23 April 1885** som den ældste Mand i Dragør 91 Aar, 4 Maaneder og 12 Dage. Han var den første som blev begravet fra Dragør Kirke d. 28 April. Kirken blev bygget fra 1882 til 1885 og blev indviet d. 26 April 1885.

Den 26 April 1885, blev Dragør Kirke indviet i Overværelse af Hans Majestæt Kong Christian IX, Dronning Louise og den øvrige Kgl. Familie. Der var stor Fest i Byen. Veteraner fra 1864 samt Forsvarsbrødre fra Dragør og St. Magleby vare mødte med Faner. I St. Magleby havde Bønderne bygget 1 Æresport i Skellet mellem Taarnby og St. Magleby paa Landevejen. Og Dragørsøfolk i Forening med Dragør Kommune (havde) bygget 1 Æresport mellem Dragør og St. Magleby Kommuner. (Denne Æresport blev staaende til min Bedstefader var blevet begravet den 28 April, som den ældste Mand i Dragør og det første lig i den nye Kirke). Pastor Baumann holdt Indvielses Talen. Der var indsamlet Penge til Kirken siden 1878, Staten gav intet Tilskud. Arkitekten hed Vessel. Haandværkerne vare alle fra Dragør. Muremester Guldborg Snedkermester Blichmann samt Malere Jens Blichmann og Marcher. Kunstmaler Chr. Mølsted fra Dragør malede Altertavlen uden Betaling, den forestiller Jesus i Gethsemane Have. I min Skoletid var der den Skik at naar en var død i Dragør, skulde et vist Antal Drengene op i Kirken i Store Magleby for at synge. Naar de saa kom kørende med Liget, blev vi stillet op foran Kisten og gik saa med Læreren i Spidsen over Kirkegaarden ind i Kirken medens vi sang Salmen No 430 i gl. Salmebog fra 1798. Evigheds Haab og Ære, Er det Maal jeg skabtes til o.s.v.. Efter Ligtalen inde i Kirken, gik vi saa igen foran Kisten og sang "Hvo ved hvornær mig er min Ende". Skolen maatte ogsaa stille Drengene til de Kgl. Fasanjagter i Kongelunden. Betalingen herfor var 1 Kr.

I Dragør var der 4 Natvægtere, i Reglen gamle Matroser som var gaaet i Land. De sang de gamle Vægtervers, om Vinteren fra Kl. 8 til 5, om Sommeren fra 9 til 4. Jeg husker af Vægtere Morten Klein; Per Vunder, Pitter Tysk, Crilles Palle, Maans Albertsen, Crilles Jansen. De betaltes med 9 øre pr. Skorstene som vare paa Husene. 1 Skorsten 9 øre 2 Skorsten 18 øre 3 Skorstene 25 øre, der var 2 øre i Rabat. Disse Penge gik Vægterne selv og opkrævede hver Mandag. Disse Penge vare altsaa en slags Skat. Hos mine Forældre 9 Kr. 36 øre aarlig, vi havde nemlig 2 Skorstene. Vægterne tjente ogsaa lidt Penge for at purre Folk ud for Exempel ved Grundstødninger om Natten eller naar nogle Lodser skulde op om Natten. De fik 5 øre for at banke paa Vinduet.

I Dragør gamle Fattighus, nu "Vesterbo", var mange gamle Originaler, mest gamle ugifte Søfolk og enkelte Tjenestekarle. Fra min Barndom kan jeg huske Kikham, Maageungen, Hottentotten, Rasmus Russer, Jens Barben, Grønholten, Rasmus Langeland, Pukkel Dirk og Lange Rasmus. Af gamle Koner husker jeg gamle Ane, Marchen Kastrups, Marchen Laves, Bente Agersøs, Kistne Matroses og Hanne Jørgens, Øgenavn (den

vilde), hun havde 4 eller 5 Børn. Et nyt Fattighus blev bygget 1881. Nuværende "Nørrebo" det bliver nu udlejet af Kommunen som ethvert andet Beboelseshus. Der har ikke i mange Aar været noget Fattighus i Dragør. Der er bygget et smukt Alderdomshjem af Dragør Borgerforening i Marken mellem "Markbo" og "Elisenborg".

I min Drengetid var der altid mange fremmede Fiskere i Tiden August, September og Oktober Maaneder (Sildetiden) foruden Dragørfiskere var der Fiskere fra Skovshoved, Taarbæk og Vedbæk med flere.. Vi Drengene fra den Søndre Del af Byen, gik om Morgenen tidlig ned paa Havnen og købte Sild $\frac{1}{2}$ eller 1 hel Ol Sild for ca. 40 øre altsaa $\frac{1}{2}$ Øre Stk., som vi saa gik rundt i Byen hos gamle Folk, som ikke kunde gaa paa Havnen, og solgte Sildene for ca. 2 øre pr. Stk.. Vi kunde undertiden tjene fra 50 øre eller mere, somme Tider 1 lille kr., om Morgenen før vi gik i Skole Kl. 8. Det Aar jeg blev konfirmeret, tjente jeg i 7 Uger 42 Kr., det kostede mit Konfirmationstøj hos Skræder Olsen.